

นโยบาย ยุทธศาสตร์ และมาตรการ ในการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์

(พ.ศ. ๒๕๕๔-๒๕๕๙)

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
ศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์แห่งชาติ (ศปคม.แห่งชาติ)

นโยบาย ยุทธศาสตร์ และมาตรการ
ในการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์

(พ.ศ. ๒๕๕๔-๒๕๕๙)

คำนำ

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๕๓ เห็นชอบนโยบาย ยุทธศาสตร์ และมาตรการในการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พุทธศักราช ๒๕๕๔-๒๕๕๙ ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรระหว่างประเทศ และภาคประชาสังคม ใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ร่วมกัน ตามหลักการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมจากภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วน เพื่อเป็นการระดมสรรพกำลังและความคิดเห็นจากปัญหาและอุปสรรคในการทำงานทุกระดับ และให้บรรลุความมุ่งหวังร่วมกันตามเจตนารมณ์ของนโยบาย ยุทธศาสตร์ และมาตรการในการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พุทธศักราช ๒๕๕๔ - ๒๕๕๙ รวมถึงเพื่อสนับสนุนให้มีการจัดทำแผนปฏิบัติการทุกระดับ ให้สอดคล้องในทิศทางเดียวกัน

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ในฐานะเจ้าภาพหลักในการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ ขอขอบคุณหน่วยราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น ตลอดจนองค์กรระหว่างประเทศ องค์กรภาคเอกชน และภาคประชาชน ที่ให้ความร่วมมือเสนอแนะแนวคิด กำหนดประเด็นปัญหา และนำเสนอทางเลือกที่เหมาะสมในการจัดการปัญหาการค้ามนุษย์ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่า ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ จะได้ใช้ประโยชน์จากนโยบาย ยุทธศาสตร์ และมาตรการในการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พุทธศักราช ๒๕๕๔ - ๒๕๕๙ ฉบับนี้ ให้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ทุกประการ

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

พฤษภาคม ๒๕๕๓

สารบัญ

	หน้า
บทนำ	
ความเป็นมา หลักการ และวัตถุประสงค์	๑-๔
ระยะเวลาของแผน และนิยามปฏิบัติการ	๔
ส่วนที่ ๑	
สถานการณ์การค้ามนุษย์และแนวโน้ม	๕-๙
ส่วนที่ ๒	
นโยบาย ยุทธศาสตร์และมาตรการในการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์	๑๐-๑๗
นโยบาย	๑๐
ยุทธศาสตร์และมาตรการในการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์	๑๑
๑) ประเด็นยุทธศาสตร์ด้านการป้องกัน	๑๑
๒) ประเด็นยุทธศาสตร์ด้านการดำเนินคดี	๑๒
๓) ประเด็นยุทธศาสตร์ด้านการคุ้มครองช่วยเหลือ	๑๓
๔) ประเด็นยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาภาคเอกชนนโยบายและการขับเคลื่อน	๑๔
๕) ประเด็นยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาและบริหารข้อมูล	๑๕
ส่วนที่ ๓	
กลไกการบริหารนโยบาย ยุทธศาสตร์และมาตรการในการป้องกันและ	๑๗-๑๘
ปราบปรามการค้ามนุษย์	
กลไกการบริหาร	๑๗
แหล่งที่มาของงบประมาณ	๑๘
ส่วนที่ ๔	
การติดตามและประเมินผล	๑๙
ภาคผนวก	
๑) คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์	๒๐
๒) คณะกรรมการประสานและกำกับการณ์งานป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์	๒๑
๓) คณะอนุกรรมการพัฒนานโยบาย ยุทธศาสตร์ และมาตรการในการป้องกันและ	๒๒-๒๓
ปราบปรามการค้ามนุษย์	
๔) รายชื่อหน่วยงานที่เป็นภาคี	๒๔
๕) รายชื่อผู้จัดทำ	๒๕

บทนำ

ความเป็นมา หลักการ และวัตถุประสงค์

๑. คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๔๖ เห็นชอบนโยบายและแผนระดับชาติเรื่องการป้องกันปราบปรามและแก้ไขปัญหาการค้าเด็กและหญิงภายในประเทศและข้ามชาติ (พ.ศ. ๒๕๔๖-๒๕๕๓) มีระยะเวลาดำเนินการ ๓ ระยะ คือ ระยะเริ่มต้น (พ.ศ. ๒๕๔๖-๒๕๔๗) ระยะ ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๔๘-๒๕๕๐) และระยะ ๖ ปี (พ.ศ. ๒๕๔๘-๒๕๕๓) เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ องค์กรเอกชน และองค์การระหว่างประเทศ ใช้เป็นแผนแม่บทในการกำหนดแนวทางการดำเนินงานให้สอดคล้องกับนโยบายและแผนระดับชาติฯ เกิดการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ โดยได้กำหนดแผนงานหลักเป็นแนวทางในการดำเนินงานไว้ ๗ แผนงานคือ ๑) แผนการป้องกัน ๒) แผนการให้ความช่วยเหลือและคุ้มครอง ๓) แผนการดำเนินงานทางกฎหมายและการปราบปราม ๔) แผนการส่งกลับและคืนสู่สังคม ๕) แผนการจัดทำระบบข้อมูล การติดตามและการประเมินผล ๖) แผนการพัฒนากลไกการบริหาร และการจัดการ และ ๗) แผนประสานความร่วมมือระหว่างประเทศ ซึ่งในแต่ละแผนงานมีการกำหนดมาตรการในทางปฏิบัติที่ชัดเจน เป็นระบบ และมีกระบวนการเชื่อมโยงอย่างครบวงจร และกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ได้นำนโยบายและแผนระดับชาติฯ ดังกล่าว ไปสู่การปฏิบัติทั้งในระดับชาติและระดับจังหวัด เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีความรู้ความเข้าใจตามนโยบายและแผนระดับชาติฯ มีการจัดทำโครงการ/กิจกรรมที่สอดคล้องกับแผน และบูรณาการการดำเนินงานร่วมกัน

๒. รัฐบาลได้ประกาศเจตนารมณ์ในการต่อต้านการค้ามนุษย์และกำหนดนโยบายเรื่องการป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ของประเทศไทยให้เป็นวาระแห่งชาติ ในการประชุมเชิงปฏิบัติการเรื่องการค้ามนุษย์ เมื่อวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๔๗ ณ ทำเนียบรัฐบาล

๓. ประเทศไทยได้ลงนามใน พิธีสารเพื่อป้องกัน ปราบปราม และลงโทษการค้ามนุษย์ โดยเฉพาะสตรีและเด็ก (Protocol to Prevent, Suppress and Punish Trafficking in Persons Especially Women and Children) เมื่อวันที่ ๑๘ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๔ (ค.ศ. ๒๐๐๑) เพิ่มเติมอนุสัญญาสหประชาชาติเพื่อต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติ ที่จัดตั้งในลักษณะขององค์กร (United Nations Convention against Transnational Organized Crime) ซึ่งได้กำหนดนิยามความหมายของการค้ามนุษย์ ไว้ดังนี้

“การค้ามนุษย์” หมายถึง การจัดหา การขนส่ง การส่งต่อ การจัดให้อยู่อาศัย หรือการรับไว้ซึ่งบุคคลด้วยวิธีการขู่เข็ญ หรือด้วยการใช้กำลัง หรือด้วยการบีบบังคับในรูปแบบอื่นใด ด้วยการลักพาตัว ด้วยการข่มขู่ ด้วยการหลอกลวง ด้วยการใช้อำนาจโดยมิชอบ หรือด้วยการใช้สถานะความเสี่ยงภัยจากการค้ามนุษย์โดยมิชอบ หรือมีการให้ หรือรับเงิน หรือผลประโยชน์เพื่อให้ได้มาซึ่งความยินยอมของบุคคล ผู้มีอำนาจ ควบคุมบุคคลอื่น เพื่อความมุ่งประสงค์ในการแสวงประโยชน์ การแสวงประโยชน์อย่างน้อยที่สุด ให้รวมถึงการแสวงประโยชน์จากการค้าประเวณีของบุคคลอื่นหรือการแสวงประโยชน์ทางเพศ

ในรูปแบบอื่น การบังคับใช้แรงงานหรือบริการ การเอาคนลงเป็นทาสหรือการกระทำอื่นเสมือนการเอาคนลงเป็นทาส การทำให้ตกอยู่ใต้อำนาจบังคับ หรือการตัดอวัยวะออกจากร่างกาย

๔. ในช่วง ปี พ.ศ. ๒๕๔๘-๒๕๕๐ ซึ่งเป็นระยะครั้งแรกของนโยบายและแผนระดับชาติที่กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ร่วมกับมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ดำเนินโครงการวิจัยประเมินผลการดำเนินงานตามนโยบายและแผนระดับชาติ เพื่อประเมินผลการดำเนินงานตามแผนงานหลักของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในระยะ ๓ ปีแรก (พ.ศ. ๒๕๔๘-๒๕๕๐) โดยมุ่งที่จะประเมินความเหมาะสมของนโยบายและแผนระดับชาติ กับบริบทต่าง ๆ ประเมินประสิทธิภาพของการบริหารแผนและสัมฤทธิ์ผลที่เกิดจากการดำเนินงานตามแผน เพื่อนำข้อเสนอแนะที่ได้มาปรับปรุงแผนในระยะครึ่งแผนหลัง ซึ่งได้ประเมินใน ๓ ประเด็นหลัก ได้แก่

๔.๑ ความเหมาะสมของนโยบายและแผนระดับชาติ กับบริบทต่างๆ พบว่าความหมายการค้าหญิงและเด็กมีความครอบคลุมสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นจากการบังคับหญิงและเด็กเข้าสู่การบริการทางเพศ อย่างไรก็ตาม ควรปรับความหมายการค้ามนุษย์ให้สอดคล้องกับร่างกฎหมายที่อยู่ในระหว่างการพิจารณาประกาศใช้

๔.๒ ประสิทธิภาพของการบริหารแผน พบว่ามีการสร้างกลไกการดำเนินงานที่เป็นรูปธรรมชัดเจนเป็นระบบเพื่อสนับสนุนการดำเนินงาน ตลอดจนมีหน่วยงานรองรับการบริหารจัดการเชิงนโยบายและการดำเนินงานทุกระดับในหลายหน่วยงาน และ

๔.๓ สัมฤทธิ์ผลที่เกิดจากการดำเนินงานตามแผน พบว่ามีการจัดทำบันทึกข้อตกลงในระดับประเทศและระดับระหว่างประเทศและการจัดทำแผนปฏิบัติการ มีการอบรมให้ความรู้ในวงกว้างเกี่ยวกับปัญหาการค้ามนุษย์ แต่ยังมีข้อจำกัดในการขับเคลื่อนแผนงานในเรื่องงบประมาณ อัตรากำลัง ความรู้ความเชี่ยวชาญ และความเป็นมืออาชีพในการปฏิบัติงาน

๕. กระบวนการ COMMIT (Coordinated Mekong Ministerial Initiative against Trafficking) เป็นความร่วมมือระดับรัฐมนตรีระหว่างประเทศเพื่อต่อต้านการค้ามนุษย์ในอนุภูมิภาคุ่มแม่น้ำโขง และเป็นกระบวนการความร่วมมือระหว่างรัฐบาลหกประเทศในอนุภูมิภาคุ่มแม่น้ำโขง คือ กัมพูชา จีน พม่า ลาว เวียดนาม และไทย โดยมีการลงนามร่วมกันเมื่อเดือนตุลาคม ๒๕๔๗ ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อ

๕.๑ เสริมสร้างให้มีระบบและการบริหารจัดการที่เข้มแข็งในกระบวนการความร่วมมือระหว่างประเทศและในระดับภูมิภาคเพื่อต่อต้านการค้ามนุษย์

๕.๒ สร้างระบบการแก้ไขปัญหาในระดับภูมิภาคอย่างเป็นองค์รวม ซึ่งครอบคลุมปัญหาการค้ามนุษย์ในทุกด้าน โดยคำนึงถึงผู้ตกเป็นผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์เป็นศูนย์กลางในการดำเนินการ

๕.๓ บังคับให้มีการนำโครงการที่ประสบความสำเร็จในประเทศหนึ่งมาเป็นแบบอย่างในการดำเนินงานต่อต้านการค้ามนุษย์ของประเทศอื่นตามความเหมาะสม และ

๕.๔ เพิ่มศักยภาพและขีดความสามารถของประเทศ โดยเริ่มจากความเข้มแข็งที่มีอยู่ของแต่ละประเทศในการจัดการกับปัญหาการค้ามนุษย์ เพื่อก่อให้เกิดความร่วมมือในระดับภูมิภาค

นอกจากนี้ ยังได้มีการจัดทำแผนปฏิบัติการอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขงเพื่อต่อต้านการค้ามนุษย์ ระยะที่ ๒ (พ.ศ.๒๕๕๑-๒๕๕๓) โดยให้ความสำคัญกับกิจกรรมหลัก ดังนี้

- กิจกรรมการจัดฝึกอบรมและพัฒนาศักยภาพ
- กิจกรรมภายใต้แผนปฏิบัติการระดับชาติ
- กิจกรรมความร่วมมือทวิภาคีและพหุภาคี
- การดำเนินงานภายใต้กรอบกฎหมายและการบังคับใช้กฎหมาย โดยมุ่งเน้นกิจกรรมการดำเนินคดีต่อผู้กระทำผิด ซึ่งครอบคลุมถึงการบังคับใช้กฎหมาย และกระบวนการยุติธรรม
- กิจกรรมการคัดแยกและคุ้มครองผู้เสียหายตลอดจนการคืนสู่สังคม
- กิจกรรมการป้องกัน ซึ่งครอบคลุมถึงการขยายความร่วมมือไปยังภาคการท่องเที่ยว

๖. พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งมีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๕๑ ได้กำหนดความหมายของการค้ามนุษย์ ไว้ในมาตรา ๖ ว่า ผู้ใดเพื่อแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ กระทำการอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

๖.๑ เป็นธุระจัดหา ชื่อ ชาย จำหน่าย พามาจากหรือส่งไปยังที่ใด หน่วงเหนี่ยวกักขัง จัดให้อยู่อาศัย หรือการรับไว้ซึ่งบุคคลใด โดยข่มขู่ ใช้กำลังบังคับ ลักพาตัว ใช้อาวุธ ใช้อำนาจโดยมิชอบ หรือโดยให้เงินหรือผลประโยชน์อื่นแก่ผู้ปกครองหรือผู้ดูแลบุคคลนั้น เพื่อให้ผู้ปกครองหรือผู้ดูแลบุคคลให้ความยินยอมแก่ผู้กระทำความผิดในการแสวงหาประโยชน์จากบุคคลที่ตนดูแล หรือ

๖.๒ เป็นธุระจัดหา ชื่อ ชาย จำหน่าย พามาจากหรือส่งไปยังที่ใด หน่วงเหนี่ยวกักขัง จัดให้อยู่อาศัย หรือรับไว้ซึ่งเด็ก ผู้นั้นกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์

นอกจากนี้ ยังได้กำหนดให้สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เป็นเลขานุการของคณะกรรมการระดับชาติ ๒ คณะ คือ

๑) คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ ที่มีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน (ตามมาตรา ๑๕) และ

๒) คณะกรรมการประสานและกำกับการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ ที่มีรองนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน (ตามมาตรา ๒๒)

ดังนั้น เพื่อให้กระบวนการต่อต้านการค้ามนุษย์มีประสิทธิภาพ และสามารถคุ้มครองผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ได้อย่างมีคุณภาพ จึงได้นำข้อจำกัดจากการดำเนินงานตามนโยบายระดับชาติ เรื่องการป้องกัน ปราบปรามและแก้ไขปัญหาการค้าเด็กและหญิงภายในประเทศและข้ามชาติ พ.ศ. ๒๕๔๘-๒๕๕๓ และแผนปฏิบัติการอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขงเพื่อต่อต้านการค้ามนุษย์ ระยะที่ ๒ (๒๕๕๑-๒๕๕๓) ภายใต้กระบวนการ COMMIT และพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ตลอดจนการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจากกระบวนการต่อต้านการค้ามนุษย์จากทุกภาค

ส่วนทั่วประเทศมาจัดทำนโยบาย ยุทธศาสตร์ และมาตรการในการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๔-๒๕๕๙

วัตถุประสงค์ของนโยบาย ยุทธศาสตร์ และมาตรการในการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์

๑. เพื่อเป็นทิศทางในการป้องกัน การดำเนินคดี การคุ้มครองช่วยเหลือ การพัฒนากลไกเชิงนโยบายและการขับเคลื่อน รวมถึงการพัฒนาและบริหารข้อมูล
๒. เพื่อส่งเสริมความร่วมมือจากทุกภาคส่วนในการขับเคลื่อนนโยบาย ยุทธศาสตร์ และมาตรการในการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ (พ.ศ. ๒๕๕๔-๒๕๕๙)

ระยะเวลาของแผน

แผนฉบับนี้จะใช้ระยะเวลาขับเคลื่อนการดำเนินงาน เช่นเดียวกับนโยบายและแผนระดับชาติ เรื่องการป้องกัน ปราบปรามและแก้ไขปัญหาการค้าเด็กและหญิงภายในประเทศและข้ามชาติ (พ.ศ. ๒๕๕๖-๒๕๕๙) คือ ๖ ปี ระหว่าง พ.ศ. ๒๕๕๔-๒๕๕๙

นิยามปฏิบัติการ

เนื่องจากแผนฉบับนี้ได้ใช้หลักการวางแผนกลยุทธ์ และมีความหมายของกลุ่มเป้าหมาย แตกต่างจากความหมายทั่วไป จึงได้กำหนดนิยามสำหรับการดำเนินงาน ดังนี้

๑. ประชาชนทั่วไป หมายถึง ผู้มีสัญชาติไทย
๒. กลุ่มเสี่ยง หมายถึง ผู้ที่มี หรือ ไม่มี สัญชาติไทย แต่ตกอยู่ในสภาวะที่ต้องการย้ายถิ่น หรืออยู่ในสภาวะต้องการมีรายได้จากการทำงานที่มีสภาพการทำงานไม่ตรงกับความเป็นจริง หรือ เป็นบุคคล/กลุ่มบุคคลที่ง่ายต่อการถูกแสวงหาผลประโยชน์ และอาจเป็นผู้เสียหายจากการรับจ้างเป็นแรงงาน / การถูกกักขัง หน่วงเหนี่ยว
๓. เป้าประสงค์ หมายถึง ผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานตามประเด็นยุทธศาสตร์
๔. ประเด็นยุทธศาสตร์ หมายถึง ประเด็นสำคัญ หรือ ปัจจัยสำคัญของกระบวนการต่อต้านการค้ามนุษย์
๕. มาตรการ/กลยุทธ์ หมายถึง แนวทางการจัดการ/วิธีการจัดการ
๖. เจ้าภาพหลัก หมายถึง หน่วยงานบริหาร/ขับเคลื่อน/ประสานการทำงานของประเด็นยุทธศาสตร์เพื่อให้ภาคีเครือข่ายสนับสนุน/ดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดร่วมกัน
๗. หน่วยงานสนับสนุน หมายถึง การจัดการกับประเด็นยุทธศาสตร์จำเป็นต้องได้รับความร่วมมือในการดำเนินงานจากหน่วยงานสนับสนุนเพื่อให้บรรลุเป้าประสงค์

ส่วนที่ ๑

สถานการณ์การค้ามนุษย์ และแนวโน้ม

กระบวนการค้ามนุษย์ในประเทศไทยเป็นการค้ามนุษย์ที่มีรูปแบบจากการบังคับหญิงและเด็กไทยเข้าสู่การบริการทางเพศภายในประเทศ แต่เนื่องจากปัญหาโรคเอดส์และการดำเนินการป้องกันของไทยที่มีประสิทธิภาพ ส่งผลให้เด็กและหญิงไทยที่ถูกค้าบริการทางเพศมีจำนวนลดลง อย่างไรก็ตามรูปแบบของการค้ามนุษย์ได้เปลี่ยนเป็นการบังคับนำไปขายบริการทางเพศในต่างประเทศมากขึ้น ขณะเดียวกันก็มีหญิงจากต่างชาติที่ถูกบังคับมาค้าบริการทางเพศในไทยมากขึ้นเช่นกัน จึงกล่าวได้ว่าประเทศไทยมีสถานะความเกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์ โดยเฉพาะการค้าเด็กและหญิง เพื่อนำมาแสวงประโยชน์ในรูปแบบต่าง ๆ คือ ๑) ประเทศต้นทาง หมายถึง การเป็นประเทศที่มีการส่งเด็กและหญิงไปค้าต่างประเทศ ๒) ประเทศทางผ่าน หมายถึง การเป็นประเทศที่ใช้เป็นเส้นทางผ่านของการนำเด็กและหญิงไปค้าในประเทศอื่น และ ๓) ประเทศปลายทาง หมายถึง การเป็นประเทศที่มีการนำเด็กและหญิงเข้ามาค้าหรือแสวงหาประโยชน์หรือมีการล่วงละเมิดสิทธิ

การค้ามนุษย์ได้ละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และความมั่นคงของประเทศ เนื่องจากการบังคับค้าบริการทางเพศ การบังคับใช้แรงงานด้วยการทารุณ ไร้ความเมตตา หรือถูกเอารัดเอาเปรียบ การบังคับให้เร่ร่อนขอทาน รวมทั้งการลักพาตัวเพื่อแสวงประโยชน์ในทางผิดกฎหมาย โดยเฉพาะเด็กและหญิงเป็นกลุ่มที่เสี่ยงที่สุดที่ถูกแสวงประโยชน์ ถูกกดขี่ขูดรีดแรงงานอย่างรุนแรง อย่างไรก็ตามข้อมูลจำนวนผู้ที่ตกเป็นผู้เสียหายของการค้ามนุษย์ยังไม่สามารถจัดเก็บให้เป็นระบบได้ เนื่องจากผู้เสียหายไม่ต้องการเปิดเผยตน เกรงกลัวอิทธิพลขององค์กรอาชญากรรม ไม่แจ้งความดำเนินคดี รวมทั้งไม่ขอรับความช่วยเหลือใด ๆ อีกทั้งยังเป็นอาชญากรรมที่เกี่ยวข้องกับการย้ายถิ่นข้ามประเทศ ซึ่งยังไม่มีหลักฐานการเก็บบันทึกข้อมูลเนื่องจากการอพยพดังกล่าวผ่านช่องทางที่ไม่ถูกต้องตามกฎหมาย

ปัจจุบันรูปแบบของการค้ามนุษย์ได้พัฒนาไปจากเดิมและมีความซับซ้อนมากยิ่งขึ้น โดยมีสาเหตุจากกระแสโลกาภิวัตน์ที่ทำให้เกิดสภาวะโลกไร้พรมแดน เกิดความเจริญก้าวหน้าในเส้นทางคมนาคม และเทคโนโลยีข้อมูลข่าวสาร ตลอดจนเจตคติหรือค่านิยมทางกฎหมาย อาทิ หลายประเทศทั้งในยุโรปและอเมริกาได้พิจารณาประเด็นเกี่ยวกับการจ่ายค่าหัวหรือนายหน้าที่สูงเกินความเป็นจริง เป็นผลผูกพันให้ผู้นั้นมีภาระหนี้สิน และจ่ายอมถูกเอารัดเอาเปรียบแรงงาน เป็นการค้ามนุษย์รูปแบบใหม่ (Modern Day Slaves) นอกจากนี้ ยังเกิดเครือข่ายธุรกิจผิดกฎหมายที่มีกระบวนการซับซ้อนมากขึ้น จนกลายเป็นอาชญากรรมข้ามชาติ จึงกล่าวได้ว่า ปัจจัยหลักทางเศรษฐกิจ คือ ความยากจนทำให้เกิดการแสวงประโยชน์จากผู้ที่ต้องการหางานทำเพื่อรายได้ที่ดีกว่า รวมทั้งปัจจัยทางสังคมที่มีเจตคติ ค่านิยมพื้นฐานและสิ่งแวดล้อมที่เอารัดเอาเปรียบต่อเด็กและหญิง และปัจจัยอื่นๆ เช่น การขาดโอกาสทางการศึกษาและการฝึกอบรมอาชีพ การเข้าไม่ถึงบริการของรัฐ ช่องว่างของกฎหมาย และการบังคับใช้กฎหมาย ปริมาณความต้องการในการใช้บริการทางเพศ แรงงานเด็กและหญิงราคาถูกมี

มากขึ้น ฯลฯ ประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกจึงได้ให้ความห่วงใยและดำเนินมาตรการต่าง ๆ เพื่อป้องกันและแก้ไข ปัญหาการข้ามนุษย์ เพราะถือว่าเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนอย่างรุนแรง

เส้นทางการข้ามนุษย์ พบว่า เป็นเส้นทางที่ทับซ้อนกับเส้นทางของการลักลอบเข้าออก เมือง และทำงานเป็นเครือข่าย มีการรับ-ส่งหญิงและเด็กเป็นทอดๆ ผู้เสียหายจากการข้ามนุษย์ที่เป็นหญิง และเด็กต่างชาติ ส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตพื้นที่ชายแดนหรือจังหวัดใกล้เคียง โดยถูกชักจูงจาก นายหน้าจัดหางานหรือคนรู้จักใกล้ชิด ส่งต่อให้ผู้รับจ้างนำพาข้ามแดน และส่งต่อให้นายหน้าเพื่อส่ง ผู้เสียหายไปยังที่ต่าง ๆ ต่อไป ในการเดินทางไปต่างประเทศ อาจใช้เส้นทางบินทางอากาศหรือทางรถยนต์ โดยใช้หนังสือเดินทางจริงของตน หรือหนังสือเดินทางของผู้อื่นที่มีการตรวจลงตราในลักษณะติดตาม คู่สมรสหรือการท่องเที่ยว หรือใช้วิธีการผ่านหลายประเทศที่ไม่ต้องขอการตรวจลงตรา (VISA / Shore pass) และอนุญาตให้คนต่างด้าวบางประเภทอยู่ในประเทศนั้น ๆ ได้ในระยะเวลาสั้น ๆ จากนั้นจะพำนักใน ประเทศปลายทางเกินกำหนด อย่างไรก็ตาม จากการติดตามข้อมูลและข่าวสารเกี่ยวกับการข้ามนุษย์ พบว่า มีเส้นทางการข้ามนุษย์ในหลายพื้นที่ อาทิ จังหวัดเชียงราย เชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน ตาก มุกดาหาร สระแก้ว กาญจนบุรี ระนอง สงขลา เป็นต้น

ตั้งแต่พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ.๒๕๕๑ มีผลบังคับใช้ ในวันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๕๑- ธันวาคม ๒๕๕๒ สำนักงานตำรวจแห่งชาติมีการจับกุมและดำเนินคดี รวม ๑๓๙ คดี เป็นการแสวงหาประโยชน์จากการค้าประเวณี จำนวน ๗๘ คดี เป็นการบังคับใช้แรงงาน หรือบริการ จำนวน ๔๐ คดี เป็นการนำคนมาขอทาน จำนวน ๑๕ คดี และอื่นๆ อีก ๖ คดี อย่างไรก็ตาม รัฐบาลได้ให้การคุ้มครองช่วยเหลือผู้เสียหายจากการข้ามนุษย์ที่ไม่ใช่สัญชาติไทย ส่วนใหญ่มาจากประเทศ กัมพูชา ลาว พม่า จีน และเวียดนาม และบางส่วนที่มีได้ระบุสัญชาติแน่ชัด เป็นจำนวน ๓,๗๖๖ ราย และส่งกลับภูมิลำเนาเป็นจำนวนทั้งสิ้น ๒,๔๘๗ ราย (ระหว่างปี ๒๕๔๒ - ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๑)

สำหรับผู้เสียหายหญิงไทย ได้รับการช่วยเหลือกลับจากต่างประเทศ ระหว่างปี ๒๕๔๖- ๒๕๕๒ มีจำนวน ๑, ๒๓๐ ราย ส่วนใหญ่มาจากประเทศมาเลเซีย บารูเรน ญีปุ่น สาธารณรัฐแอฟริกาใต้ อังกฤษ สิงคโปร์ ออสเตรเลีย สำหรับชายไทยที่เป็นลูกเรือประมง ได้รับความช่วยเหลือจากประเทศ มาเลเซีย อินโดนีเซีย ตีมอร์ เวียดนาม ระหว่างเดือนตุลาคม ๒๕๕๑ - กันยายน ๒๕๕๒ จำนวน ๖๗ ราย

การดำเนินงานด้านการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ รัฐบาลไทยให้ความสำคัญ และได้ผลักดันการจัดทำบันทึกข้อตกลงระหว่างประเทศทั้งในระดับทวิภาคี และพหุภาคีในอนุภูมิภาคุ่มแม่น้ำโขงเพื่อต่อต้านการค้ามนุษย์ ๖ ประเทศ ได้แก่ กัมพูชา จีน พม่า ลาว เวียดนาม และไทย เพื่อใช้เป็น แนวทางในการประสานงานการจัดทำแผนปฏิบัติการ รวมทั้งติดตามประเมินผลเรื่องการดำเนินงานป้องกัน และแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ ได้แก่

๑. บันทึกความเข้าใจระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งราชอาณาจักร กัมพูชา เรื่องความร่วมมือทวิภาคีว่าด้วยการขจัดการค้าเด็กและหญิง และการช่วยเหลือเหยื่อของการ ข้ามนุษย์ เมื่อวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๔๖ ณ ราชอาณาจักรกัมพูชา และมีข้อตกลงจัดทำโครงการร่วมกัน ระหว่างสองประเทศ ใน ๓ เรื่อง คือ ๑) เรื่องกระบวนการส่งกลับและคืนสู่สังคม เมื่อปี ๒๕๔๘ ได้จัดทำ

แนวทางการดำเนินงานระหว่างประเทศไทยกับกัมพูชาว่าด้วยการส่งกลับและคืนผู้สังคมนของเหยื่อการค้ามนุษย์ ๒) เรื่องกระบวนการดำเนินคดี เมื่อปี ๒๕๔๙ ได้จัดทำแนวทางความร่วมมือระหว่างประเทศไทยและกัมพูชาด้านกระบวนการยุติธรรมทางอาญาเรื่องอาชญากรรมเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ และ ๓) เรื่องการรายงานข้อมูล ขณะนี้ ประเทศไทยอยู่ระหว่างเตรียมการจัดทำระบบฐานข้อมูลด้านการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์

๒. บันทึกความเข้าใจประเทศไทยในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขงว่าด้วยความร่วมมือต่อต้านการค้ามนุษย์ ซึ่งรัฐบาลในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง ๖ ประเทศ ได้แก่ กัมพูชา จีน พม่า ลาว เวียดนาม และไทย ได้ลงนามร่วมกันในคราวประชุมระดับรัฐมนตรี (Coordinated Mekong Ministerial Initiative Against Trafficking: COMMIT) เมื่อวันที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๔๗ ณ สหภาพพม่า และที่ประชุมได้เห็นชอบแผนปฏิบัติการอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง ระยะที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๔๘-๒๕๕๐) เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปปฏิบัติ ต่อมาในคราวประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโส COMMIT ครั้งที่ ๕ และการประชุมระดับรัฐมนตรี COMMIT ครั้งที่ ๒ เมื่อวันที่ ๑๒-๑๔ ธันวาคม ๒๕๕๐ ณ สาธารณรัฐประชาชนจีน โดยรัฐมนตรีทั้ง ๖ ประเทศได้ลงนามเอกสาร COMMIT Joint Declaration เพื่อแสดงเจตนารมณ์ร่วมกันในการต่อต้านการค้ามนุษย์ และเห็นชอบแผนปฏิบัติการอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๕๑-๒๕๕๓) ประกอบด้วยกิจกรรมหลัก ๗ หัวข้อ ๑) การอบรมและพัฒนาศักยภาพ ๒) แผนปฏิบัติการระดับชาติ ๓) ความร่วมมือทวิภาคีและพหุภาคี ๔) กรอบกฎหมายและการบังคับใช้กฎหมาย ๕) การคัดแยกและคุ้มครองเหยื่อการค้ามนุษย์ ๖) มาตรการป้องกัน และ ๗) ความร่วมมือในภาคการท่องเที่ยว ซึ่งประเทศต่าง ๆ จะต้องพิจารณาจัดลำดับความสำคัญและกำหนดโครงการ/กิจกรรมตามแผนปฏิบัติการฯ เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติต่อไป

๓. บันทึกความเข้าใจระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ว่าด้วยความร่วมมือต่อต้านการค้ามนุษย์ โดยเฉพาะสตรีและเด็ก ลงนามเมื่อวันที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๔๘ ณ กรุงเทพฯ นอกจากนี้ ยังได้เห็นชอบแผนปฏิบัติการฯ และแนวทางการดำเนินงานว่าด้วยความร่วมมือระหว่างไทย-ลาวเกี่ยวกับการรับ-ส่ง และฟื้นฟูพัฒนาเหยื่อการค้ามนุษย์ โดยเฉพาะสตรีและเด็ก เมื่อวันที่ ๖-๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ ณ จังหวัดมุกดาหาร ทั้งนี้ ฝ่ายลาวเป็นเจ้าภาพจัดประชุมทวิภาคีเพื่อหารือและพิจารณาแผนปฏิบัติการฯ ระยะที่ ๒ เมื่อวันที่ ๑๗-๑๘ กันยายน ๒๕๕๒ ณ เมืองหลวงพระบาง

๔. ความตกลงระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม ว่าด้วยความร่วมมือในการขจัดการค้ามนุษย์ โดยเฉพาะสตรีและเด็กและการช่วยเหลือเหยื่อการค้ามนุษย์ ลงนามเมื่อวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๕๑ ณ กรุงโฮจิมินห์ และได้รับรองแผนปฏิบัติการร่วมว่าด้วยการต่อต้านการค้ามนุษย์ไทย-เวียดนาม เมื่อวันที่ ๑๗-๒๐ กันยายน ๒๕๕๑ ณ กรุงเทพฯ ประกอบด้วย ๕ แผนงาน ได้แก่ ๑) การดำเนินการตามแผนปฏิบัติการร่วม เช่น การจัดตั้งคณะทำงานร่วม การกำหนดหน่วยประสานงานกลาง และการจัดประชุมเพื่อติดตามและประเมินผลทุก ๒ ปี ๒) การศึกษาสถานการณ์การค้ามนุษย์ ๓) การประสานความร่วมมือในการดำเนินการจัดทำขั้นตอนการปฏิบัติงานที่เป็นมาตรฐาน

ในการคุ้มครองเหยื่อ ๔) ความร่วมมือด้านการป้องกัน และ ๕) ความร่วมมือในการสืบสวนสอบสวน จับกุม ผู้กระทำผิด

๕. บันทึกความเข้าใจระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งสหภาพพม่า ว่าด้วยความร่วมมือเพื่อต่อต้านการค้ามนุษย์ โดยเฉพาะสตรีและเด็ก ลงนามเมื่อวันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๕๒ ณ เมืองเนปิดอ ทั้งนี้ ทั้งสองประเทศได้เห็นชอบแผนปฏิบัติการฯ เมื่อวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๕๒

แนวโน้มที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต

การลักลอบเข้าเมืองโดยผิดกฎหมายของแรงงานข้ามชาติ กับเรื่องการค้ามนุษย์ที่มีความใกล้เคียงกัน เพราะคนกลุ่มนี้มีความเสี่ยงสูงที่จะถูกแสวงประโยชน์ หรือมีความเต็มใจที่จะเดินทางเคลื่อนย้ายอย่างผิดกฎหมายโดยไม่คำนึงถึงความปลอดภัยต่างๆ นับเป็นความเสี่ยงที่ผู้เสียหายเองเต็มใจและไม่มีทางเลือก โดยเฉพาะแรงงานไร้ฝีมือจากประเทศที่มีค่าแรงหรือคุณภาพชีวิตต่ำกว่าประเทศไทย ซึ่งคาดว่าประเทศไทยยังคงมีนโยบายรักษาอัตราการขยายตัวและลดความเสี่ยงจากความผันผวนของเศรษฐกิจโลก และเมื่อเศรษฐกิจฟื้นตัวจากยอดการส่งออกมากขึ้น ส่งผลให้อุตสาหกรรมมีความต้องการแรงงานในการผลิตเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะแรงงานไร้ฝีมือ เนื่องจากแรงงานมีฝีมือขาดแคลน และระบบอุดมศึกษาไทยยังผลิตนักศึกษาไม่ตรงตามความต้องการของตลาดแรงงาน จึงส่งผลให้ภาคอุตสาหกรรมปรับตัวมาใช้เทคโนโลยีและพึ่งพิงแรงงานไร้ฝีมือ ประกอบกับรัฐบาลมีนโยบายเปิดให้มีการจ้างแรงงานข้ามชาติ ๒ อาชีพ คือ กรรมกรและคนรับใช้ในบ้าน โดยนิยามว่า เป็นงานที่ไม่ได้ใช้ความรู้ ใช้กำลังกายทำงานซ้ำๆ แรงงานข้ามชาติจึงทำงานในประเภท

๑. ภาคเกษตร/สัตว์เลี้ยง/ประมง ได้แก่ คนงานในสวน คนงานในเรือประมง แรงงานตามฤดูกาล เช่น เลี้ยงผึ้ง ทำนา นาบัว นาเกลือ

๒. ภาคก่อสร้าง

๓. ภาคการผลิตในโรงงานอุตสาหกรรม เช่น โรงเลื่อย ทอผ้า อาหารสัตว์ กรรมกรแบกหาม โรงงานแปรรูปไม้ โรงเลื่อย

๔. ภาคการค้าปลีกและส่ง เช่น ขายพืชผลการเกษตร กิจการอาหาร บั๊มน้ำมัน น้ำแข็ง ขายของชำ เครื่องแต่งกาย ขายของเก่า

๕. ภาคธุรกิจให้บริการ เช่น ที่พัก รีสอร์ท ร้านอาหาร ทำความสะอาด/จัดสวนในโรงแรม/รีสอร์ท เรือนำเที่ยว ให้เช่าเก้าอี้ชายหาด

๖. ภาคขนส่ง เช่น แรงงานในโกดัง

๗. ภาคครัวเรือน เช่น คนรับใช้ในบ้าน งานคัดแยกสิ่งปฏิกูล เป็นต้น

ในขณะที่คนไทยมีความสนใจที่จะย้ายถิ่นไปทำงานในต่างประเทศ เช่น งานนวดแผนโบราณ ทำสปา ค่าประเวณี/ทำงานในแหล่งบันเทิง ทำงานประมง นอกจากนี้ ยังมีบริการจัดหาคู่สมรสระหว่างชายต่างชาติกับหญิงไทย โดยผ่านตัวแทน รวมทั้งกรณีหลอกลวงด้วยวิธีการต่างๆ

จึงกล่าวได้ว่า สถานการณ์การค้ามนุษย์มีความซับซ้อนมากยิ่งขึ้นเป็นลำดับ องค์การ
อาชญากรรมมีการปิดบังทุกวิถีทางด้วยการชักจูงผู้เสียหายมิให้บอกว่าเป็นเหยื่อเพราะจะต้องติดคุก
และใช้ระยะเวลาอันยาวนานกว่าจะได้กลับบ้าน อนึ่ง ประเทศไทยยังคงมีสถานะเป็นประเทศต้นทาง ประเทศ
ทางผ่าน และประเทศปลายทาง โดยผู้เสียหาย มีทั้งเด็ก ผู้หญิงสาว-มีอายุ และผู้ชาย ในรูปแบบที่
ผู้เสียหายมีความสมัครใจเพื่อต้องการมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

ส่วนที่ ๒

นโยบาย ยุทธศาสตร์ และมาตรการ ในการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์

เพื่อให้การป้องกัน และปราบปรามการค้ามนุษย์มีทิศทางในการจัดการเท่าทันกับสถานการณ์และแนวโน้มที่จะเกิดขึ้นและสามารถขับเคลื่อนการบังคับใช้กฎหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น การดำเนินมาตรการต่างๆ จึงได้กำหนดนโยบาย และให้ความสำคัญกับกลุ่มเป้าหมายเพื่อให้การกำหนดมาตรการ/กลยุทธ์และการปฏิบัติงานร่วมกันของภาคีเครือข่ายมีความเหมาะสม สามารถบรรลุเป้าหมายร่วมกันได้ ดังนี้

นโยบาย

๑. เพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์
๒. ให้ความสำคัญและผลักดันมาตรการการป้องกัน การดำเนินคดี การคุ้มครองช่วยเหลือ และการพัฒนากลไกเชิงนโยบายและการขับเคลื่อน และการพัฒนาและบริหารข้อมูลอย่างมีประสิทธิภาพ
๓. ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครอบครัวและชุมชนเป็นกลไกสำคัญในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์
๔. ส่งเสริมให้ประชาชนทุกกลุ่มเป้าหมายเข้าถึงบริการของรัฐอย่างเท่าเทียมและทั่วถึง
๕. ผลักดันการดำเนินการอย่างจริงจัง เข้มงวด ในการจัดการกับผู้กระทำผิดฐานค้ามนุษย์ และองค์การอาชญากรรมข้ามชาติ กลุ่มผู้ที่เกี่ยวข้อง ทั้งผู้ค้ามนุษย์ และผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์

กลุ่มเป้าหมาย

๑. กลุ่มผู้ค้ามนุษย์ และกลุ่มผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์
๒. กลุ่มเสี่ยง
๓. กลุ่มประชาชนทั่วไป
๔. กลุ่มที่เป็นภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคธุรกิจการท่องเที่ยว ผู้ประกอบการ และภาคประชาสังคมทั้งภายในและระหว่างประเทศ

ยุทธศาสตร์และมาตรการในการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์

๑) ประเด็นยุทธศาสตร์ด้านการป้องกัน

เป้าประสงค์

๑. ประชาชน ตระหนัก และให้ความร่วมมือในการเฝ้าระวังปัญหาการค้ามนุษย์
๒. ครอบครัวและชุมชนเอาใจใส่ในการดูแลบุตรหลาน

กลุ่มเป้าหมาย

๑. ประชาชนทั่วไป
๒. กลุ่มเสี่ยง
๓. ภาคีเครือข่าย ได้แก่ หน่วยงานราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรภาคเอกชน ผู้ประกอบการ
๔. นักธุรกิจการท่องเที่ยว

มาตรการ/กลยุทธ์

๑. รณรงค์และประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อทุกประเภท เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายเข้าใจถึงการเคลื่อนย้ายแรงงานอย่างปลอดภัย ความเสี่ยงของการค้ามนุษย์ และให้ความร่วมมือในการเฝ้าระวังปัญหาการค้ามนุษย์
๒. สร้างจิตสำนึก และเจตคติในเรื่องสิทธิมนุษยชนและกระบวนการต่อต้านการค้ามนุษย์ให้แก่ภาคีเครือข่าย และนักธุรกิจการท่องเที่ยว
๓. ส่งเสริมกลไกชุมชนให้เข้มแข็งในการเฝ้าระวังปัญหาการค้ามนุษย์
๔. ส่งเสริมความมั่นคงในการดำรงชีวิตของสมาชิกในครอบครัว
๕. ผลักดันให้มีการบรรจุเรื่องสิทธิมนุษยชน สิทธิเด็ก และการค้ามนุษย์ไว้ในการเรียนการสอน ทั้งในและนอกระบบการศึกษาทุกระดับ
๖. ส่งเสริมให้มีการอบรมเผยแพร่ความรู้แก่กลุ่มเสี่ยงเพื่อมิให้ตกเป็นผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ข้ามชาติ
๗. จัดสรรทรัพยากร และรูปแบบการดำเนินงานป้องกันให้เหมาะสมกับสถานการณ์ของพื้นที่ ทั้งสถานะต้นทาง สถานะทางผ่านและสถานะปลายทาง

ผู้รับผิดชอบ

เจ้าภาพหลัก กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

หน่วยงานสนับสนุน :

กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงแรงงาน กระทรวงยุติธรรม กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา กระทรวงวัฒนธรรม สำนักงานตำรวจแห่งชาติ องค์กรภาคเอกชน ภาคธุรกิจ สื่อมวลชน

๒) ประเด็นยุทธศาสตร์ด้านการดำเนินคดี

เป้าประสงค์

๑. ความร่วมมือของผู้เสียหายในการดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิด
๒. ประสิทธิภาพของการบังคับใช้กฎหมาย

กลุ่มเป้าหมาย

๑. ผู้ค้ำมนุษย์/ผู้กระทำความผิด
๒. ผู้เสียหายจากการค้ำมนุษย์
๓. ผู้เกี่ยวข้องกับขั้นตอนการดำเนินคดี

มาตรการ/กลยุทธ์

๑. เสริมสร้างศักยภาพและสมรรถนะแก่บุคลากรที่เกี่ยวข้องในการดำเนินคดี ทั้งทางแพ่งและอาญา
๒. ผลักดันเรื่องการต่อต้านการค้ำมนุษย์และการดำเนินคดีไว้ในหลักสูตรของ โรงเรียนนายร้อยตำรวจ และสถาบันงานสอบสวน สถาบันนิติบัณฑิต และ สถาบันวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง
๓. สนับสนุนการปราบปรามผู้กระทำความผิดและขบวนการอาชญากรรม ทั้งภายในประเทศและข้ามชาติอย่างจริงจัง โดยการใช้กระบวนการความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญา การให้ความช่วยเหลือทางอาญา การสืบพยานในต่างประเทศ การยึดอายัดทรัพย์สินในต่างประเทศ และการนำตัวผู้กระทำความผิดมาดำเนินคดี และการส่งผู้ร้ายข้ามแดน
๔. ส่งเสริมให้มีการพัฒนาระบบเครือข่ายด้านกฎหมายและการบังคับใช้กฎหมาย
๕. ผลักดันให้มีการปรับปรุง/แก้ไขกฎหมายที่มีความคาบเกี่ยวกับกระบวนการค้ำมนุษย์พร้อมทั้งกำหนดโทษไว้เป็นความผิดฐานค้ำมนุษย์
๖. สนับสนุนการเข้าเป็นภาคีอนุสัญญาสหประชาชาติเพื่อต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติ
๗. ผลักดันร่างกฎหมายว่าด้วยองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติให้ประกาศใช้เป็นกฎหมาย
๘. ผลักดันให้มืองค์กร/คณะที่มีความเชี่ยวชาญในการดำเนินคดีการค้ำมนุษย์ เพื่อวินิจฉัย และให้คำแนะนำการดำเนินคดีที่มีความยุ่งยาก ซับซ้อนและคาบเกี่ยวกับคดีอื่นๆ
๙. สนับสนุนให้พนักงานเจ้าหน้าที่ หรือเจ้าหน้าที่ศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามการค้ำมนุษย์จังหวัด เข้าร่วมสังเกตการณ์ในการสอบสวน

๑๐. แก้ไขกฎหมายการคุ้มครองตัวบุคคลซึ่งอาจตกเป็นผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ จาก ๒๔ ชั่วโมง เป็น ๗ วัน
๑๑. ทบทวนวิธีการและขั้นตอนการดำเนินคดีให้เป็นไปตามบันทึกข้อตกลงต่าง ๆ
๑๒. เร่งรัดให้ดำเนินการตามกฎหมายเพื่อให้มีระเบียบว่าด้วยการกำหนดค่าสินไหมทดแทนของผู้เสียหายในคดีอาญาตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑
๑๓. สนับสนุนการใช้ทรัพยากรด้านการสืบสวนสอบสวน และปราบปรามจากกองทุนเพื่อการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์

ผู้รับผิดชอบ

เจ้าภาพหลัก สำนักงานตำรวจแห่งชาติ สำนักงานอัยการสูงสุด ศาล

หน่วยงานสนับสนุน :

กระทรวงยุติธรรม กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงการต่างประเทศ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายใน

๓) ประเด็นยุทธศาสตร์ด้านการคุ้มครองช่วยเหลือ

เป้าประสงค์

ผู้เสียหายได้รับการช่วยเหลือและคุ้มครองตามมาตรฐานที่กำหนด

กลุ่มเป้าหมาย

๑. ผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์
๒. พยานและบุคคลซึ่งมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับพยาน
๓. ภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชนทั้งภายในและนอกประเทศ

มาตรการ/กลยุทธ์

๑. จัดทำมาตรฐานและคู่มือของประเทศในการช่วยเหลือ คุ้มครอง และส่งกลับ
๒. พัฒนาสมรรถนะของผู้ให้บริการและพัฒนาองค์กรที่เกี่ยวข้องด้านการคุ้มครองช่วยเหลือให้มีความรู้ความเข้าใจตามมาตรฐานที่กำหนด และคุ้มครองช่วยเหลือผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์
๓. ส่งเสริมให้มีหน่วยบริการแบบครบวงจร ในพื้นที่ที่เป็นเส้นทางการค้ามนุษย์ ในการช่วยเหลือและคุ้มครองผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
๔. สนับสนุนให้หน่วยงานที่ดำเนินการคุ้มครองพยาน สามารถปฏิบัติหน้าที่ในการคุ้มครองพยานได้อย่างมีประสิทธิภาพ
๕. ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการจัดตั้ง/จัดหาสถานคุ้มครองหรือสถานพักพิง

- ผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ โดยองค์การภาคเอกชนตามมาตราฐานที่กำหนด
๖. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของราชการส่วนท้องถิ่นและชุมชนของผู้เสียหายในการดูแลภายหลังการส่งกลับ
  ๗. ส่งเสริมการสร้างเครือข่ายอาสาสมัครคนไทยในต่างประเทศเพื่อช่วยเหลือและดูแลผู้เสียหายก่อนการส่งกลับประเทศไทย
  ๘. พัฒนาระบบการให้บริการล่ามเพื่อการคุ้มครองผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์
  ๙. สร้างมาตรฐานความปลอดภัยสำหรับเจ้าหน้าที่ในการรักษาความลับของข้อมูล

ผู้รับผิดชอบ

เจ้าภาพหลัก :

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงการต่างประเทศ (กรมการกงสุล) สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กระทรวงแรงงาน

หน่วยงานสนับสนุน :

กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงยุติธรรม กระทรวงมหาดไทย องค์การเอกชน องค์การศาสนา

๔) ประเด็นยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาไกลเชิงนโยบายและการขับเคลื่อน

เป้าประสงค์

การส่งเสริมและขยายความร่วมมือกับภาคีเครือข่ายทุกระดับ ทั้งในและต่างประเทศอย่างต่อเนื่อง

กลุ่มเป้าหมาย

ภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง ภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน ทั้งในและระหว่างประเทศ

มาตรการ/กลยุทธ์

๑. เสริมสร้างความร่วมมือสำหรับการเจรจาระดับทวิภาคีกับประเทศที่มีสถานะต้นทาง ททางผ่าน และปลายทางในเรื่องการย้ายถิ่นอย่างปลอดภัย การจัดส่งแรงงานไทยไปทำงานต่างประเทศ การหาตลาดแรงงานสำหรับผู้หญิง
๒. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมระหว่างเครือข่ายความร่วมมือในระดับอนุภูมิภาคและระดับภูมิภาคเพื่อต่อต้านการค้ามนุษย์ และการย้ายถิ่นอย่างปลอดภัยอย่างแข็งขันและต่อเนื่อง
๓. เสริมสร้างและเพิ่มพูนความเป็นหุ้นส่วนระหว่างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างภูมิภาค

๔. ดำเนินขั้นตอนการแก้ไขกฎหมายและการบังคับใช้กฎหมายเพื่อประเทศไทยสามารถให้สัตยาบันพิธีสารเพื่อป้องกัน ปรามปราม และลงโทษการค้ามนุษย์ โดยเฉพาะสตรีและเด็ก (Protocol to Prevent, Suppress and Punish Trafficking in Persons, Especially Women and Children)
๕. ทบทวนและประเมินสถานการณ์การค้ามนุษย์ทั้งภายในและภายนอกประเทศ เพื่อพัฒนากระบวนการให้สอดคล้องกับสถานการณ์และพระราชบัญญัติป้องกันและปรามปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑
๖. ส่งเสริมการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนามาตรการ และเพื่อขจัดปัจจัยเสี่ยงต่อกระบวนการค้ามนุษย์
๗. ส่งเสริมศักยภาพให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการวางมาตรการ และการดำเนินงาน ร่วมกับเครือข่ายประชาคมที่เกี่ยวข้องจากทุกภาคส่วน เพื่อป้องกัน ใฝ่ระวัง สืบเสาะ ติดตาม และช่วยเหลือผู้ที่ตกเป็นผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ รวมทั้งการติดตาม ใฝ่ระวัง ควบคุมบุคคลหรือนิติบุคคลผู้กระทำความผิดจากการกระทำผิดซ้ำ

ผู้รับผิดชอบ

เจ้าภาพหลัก :

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงการต่างประเทศ

หน่วยงานสนับสนุน :

กระทรวงมหาดไทย กระทรวงแรงงาน กระทรวงศึกษาธิการ

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

๕) ประเด็นยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาและบริหารข้อมูล

เป้าประสงค์

การบ่งชี้สถานการณ์ความก้าวหน้าในการดำเนินงาน การติดตามสถานภาพของผู้เสียหาย และการติดตามเส้นทางการค้ามนุษย์

กลุ่มเป้าหมาย

ภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วนจากภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน ทั้งภายในและต่างประเทศ

มาตรการ/กลยุทธ์

๑. ผลักดันให้มีระบบข้อมูลการค้ามนุษย์ ทั้งในระดับประเทศและระดับจังหวัด
๒. สร้างความร่วมมือให้เครือข่ายนำเข้าข้อมูลอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ

๓. สร้างกลไก/ระบบการรายงานของภาคีเครือข่ายเพื่อเป็นเครื่องมือในการประสานความร่วมมือและส่งต่อ
๔. สนับสนุนการพัฒนาระบบ Software และระบบการรักษาความปลอดภัยของข้อมูล
๕. พัฒนาระบบการเชื่อมโยงข้อมูลระดับประเทศและระหว่างประเทศเพื่อการประสานงานระหว่างองค์กรที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินคดี
๖. พัฒนาช่องทางให้ประชาชนทั่วไปเข้าถึงข่าวสารข้อมูลที่ควรรู้ทั้งสิทธิ บทบาทหน้าที่และกรณีที่ต้องเฝ้าระวัง
๗. ส่งเสริมการวิจัยเกี่ยวกับพัฒนาการของกระบวนการคุ้มครองผู้บริโภคทั้งของประเทศตามชายแดนและภูมิภาค
๘. พัฒนากลไก / ระบบข้อมูลการเฝ้าระวังและการรับแจ้งเบาะแสของอาสาสมัครให้ถูกต้องและน่าเชื่อถือ
๙. พัฒนาสมรรถนะและทักษะของผู้จัดระบบข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อปံงชี้สถานการณ์และติดตามกระบวนการคุ้มครองผู้บริโภคอย่างต่อเนื่อง
๑๐. พัฒนาระบบการตรวจสอบการทำงานของภาครัฐเพื่อสร้างความร่วมมือกับภาคประชาชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการคุ้มครองผู้บริโภค
๑๑. ส่งเสริม / สนับสนุนการจัดเวทีแลกเปลี่ยนข้อมูล/ข่าวสารระหว่างภาคีเครือข่ายทั้งระดับภูมิภาค ระดับประเทศและระดับพื้นที่

ผู้รับผิดชอบ

เจ้าภาพหลัก :

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

หน่วยงานสนับสนุน

กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงแรงงาน กระทรวงมหาดไทย

กระทรวงสาธารณสุข

ส่วนที่ ๓

กลไกการบริหารนโยบาย ยุทธศาสตร์ และมาตรการ ในการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์และแหล่งที่มาของงบประมาณ

๑. กลไกการบริหาร

๑.๑ ระดับชาติ

ตามที่รัฐบาลไทยประกาศใช้พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งมีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๕๑ ได้กำหนดให้มีคณะกรรมการระดับชาติ ๒ คณะ ประกอบด้วย

๑) คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ (คณะกรรมการ ปคม.) ตามมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ กำหนดให้ นายกรัฐมนตรีเป็นประธาน และให้มีอำนาจหน้าที่ (๑) เสนอความเห็นต่อคณะรัฐมนตรีในการกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ (๒) กำหนดยุทธศาสตร์และมาตรการในการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ (๓) สั่งการและกำกับดูแลให้มีการศึกษาวิจัยและจัดทำข้อมูลแบบบูรณาการเพื่อประโยชน์ในการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์

๒) คณะกรรมการประสานและกำกับการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ (คณะกรรมการ ปกค.) ตามมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ กำหนดให้รองนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน และให้มีอำนาจหน้าที่ (๑) จัดทำและกำกับการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการและแผนประสานงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งในระดับส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค ส่วนท้องถิ่น ชุมชน และประชาสังคม ให้สอดคล้องกับนโยบาย ยุทธศาสตร์ และมาตรการในการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ (๒) จัดทำและกำกับการดำเนินการตามแผนงานและแนวทางในการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรที่เกี่ยวข้อง (๓) จัดให้มีและกำกับการดำเนินการตามโครงการรณรงค์และการให้การศึกษาแก่ประชาชนทั่วไป (๔) จัดให้มีการรายงานผลการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามนโยบาย ยุทธศาสตร์ มาตรการในการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์

๓) กำหนดให้มีกลไกในการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี และมีคณะอนุกรรมการตามประเด็นยุทธศาสตร์ ทั้ง ๕ ประเด็นยุทธศาสตร์ ได้แก่ คณะอนุกรรมการป้องกัน คณะอนุกรรมการดำเนินคดี คณะอนุกรรมการคุ้มครองช่วยเหลือ คณะอนุกรรมการพัฒนากลไกเชิงนโยบายและการขับเคลื่อน และคณะอนุกรรมการพัฒนาและบริหารข้อมูล เพื่อทำหน้าที่ขับเคลื่อนและบูรณาการการดำเนินงานตามมาตรการของแต่ละประเด็นในการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ รายงานผลต่อคณะกรรมการ ปคม. และ ปกค. และแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเฉพาะกิจหรือคณะทำงานตามความเหมาะสมเพื่อให้แต่ละภารกิจ/กิจกรรม บังเกิดความสำเร็จ

๑.๒ ระดับพื้นที่

คณะกรรมการศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์จังหวัด ๗๕ จังหวัด ซึ่งแต่งตั้งโดยคณะกรรมการประสานและกำกับการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ เพื่อให้เป็นศูนย์กลางในการประสานงานกับหน่วยงานต่างๆ ตลอดจนอำนาจการ สั่งการ และ ดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ภายในจังหวัด

๒. แหล่งที่มาของงบประมาณ

๒.๑ กองทุนเพื่อการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์

กองทุนเพื่อการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ ที่จัดตั้งขึ้นในกระทรวงการ พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เพื่อเป็นทุนใช้จ่ายสำหรับการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ (๑) ช่วยเหลือผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์และคุ้มครองความปลอดภัยให้แก่ ผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ (๒) ช่วยเหลือผู้เสียหายในต่างประเทศให้เดินทางกลับเข้ามาในราชอาณาจักร หรือถิ่นที่อยู่ และ (๓) ช่วยเหลือการดำเนินกิจกรรมของหน่วยงานภาครัฐและองค์กรเอกชนที่มีวัตถุประสงค์ ด้านการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ (๔) การป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ ตามระเบียบที่ คณะกรรมการประสานและกำกับการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ กำหนด

ที่มาของเงินกองทุนประกอบด้วย งบประมาณที่รัฐบาลจัดสรรให้ เงินงบประมาณ รายจ่ายประจำปี เงินบริจาค เงินอุดหนุนจากต่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศ รวมถึงเงินหรือ ทรัพย์สินที่ได้จากการกระทำความผิดเกี่ยวกับการค้ามนุษย์

๒.๒ งบประมาณดำเนินการ

งบประมาณดำเนินการของส่วนราชการ และภาคีเครือข่ายตามนโยบาย ยุทธศาสตร์ และมาตรการในการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ คือ งบประมาณปกติของแต่ละส่วน ราชการที่ได้รับจัดสรรประจำปี และงบประมาณดำเนินงานขององค์กรภาคเอกชน องค์กรระดับนานาชาติ ที่สนับสนุนการดำเนินงานเพื่อป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์

ส่วนที่ ๔

การติดตามและประเมินผล

ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ำมนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๔๐ กำหนดให้จัดทำรายงานประจำปีเกี่ยวกับสถานการณ์ จำนวนคดี การดำเนินการของหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง และแนวทางการดำเนินงานในอนาคตเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการค้ำมนุษย์เสนอต่อคณะรัฐมนตรี และเพื่อประโยชน์ในการปรับปรุงวิธีการบริหารการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามการค้ำมนุษย์จากทุกภาคส่วน จึงสมควรมีกลไกการติดตามและประเมินผลร่วมกันเป็นระยะ กล่าวคือ ระยะ ๑ ปี ระยะ ๓ ปี (ครึ่งแผน) และระยะ ๖ ปี เมื่อสิ้นสุดระยะการบริหารนโยบาย ยุทธศาสตร์ และมาตรการในการป้องกันและปราบปรามการค้ำมนุษย์

ภาคผนวก

- ๑) คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการค้ำมนุษย์ (มาตรา ๑๕)
๑. นายกรัฐมนตรี	ประธานกรรมการ
๒. รองนายกรัฐมนตรี	รองประธานกรรมการ
๓. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม	กรรมการ
๔. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ	กรรมการ
๕. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์	กรรมการ
๖. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงท่องเที่ยวและกีฬา	กรรมการ
๗. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย	กรรมการ
๘. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม	กรรมการ
๙. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน	กรรมการ
๑๐. นางสาวสุวี จุติกุล	กรรมการ
๑๑. พลตำรวจโท ชัชวาลย์ สุขสมจิตร	กรรมการ
๑๒. นายวันชัย รุจนวงศ์	กรรมการ
๑๓. นางสุวีจี จันทร์ถนอม กู๊ด	กรรมการ
๑๔. ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์	เลขานุการ
๑๕. อธิบดีกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ	ผู้ช่วยเลขานุการ
๑๖. ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส และผู้สูงอายุ	ผู้ช่วยเลขานุการ

อำนาจหน้าที่ปรากฏอยู่ในหน้า ๑๗

๒) คณะกรรมการประสานและกำกับการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ (มาตรา ๒๒)

๑. รองนายกรัฐมนตรี	ประธานกรรมการ
๒. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์	รองประธานกรรมการ
๓. ปลัดกระทรวงการต่างประเทศ	กรรมการ
๔. ปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา	กรรมการ
๕. ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์	กรรมการ
๖. ปลัดกระทรวงมหาดไทย	กรรมการ
๗. ปลัดกระทรวงยุติธรรม	กรรมการ
๘. ปลัดกระทรวงแรงงาน	กรรมการ
๙. ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	กรรมการ
๑๐. ปลัดกระทรวงสาธารณสุข	กรรมการ
๑๑. อัยการสูงสุด	กรรมการ
๑๒. ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ	กรรมการ
๑๓. อธิบดีกรมการปกครอง	กรรมการ
๑๔. อธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษ	กรรมการ
๑๕. เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน	กรรมการ
๑๖. เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ	กรรมการ
๑๗. เลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ	กรรมการ
๑๘. ปลัดกรุงเทพมหานคร	กรรมการ
๑๙. นางสาวสุรี จุติกุล	กรรมการ
๒๐. นายประวิทย์ รั้อยแก้ว	กรรมการ
๒๑. นางศรีศักดิ์ ไทยอารี	กรรมการ
๒๒. พันเอก (พิเศษ) นรินทร์ พรรณรายณ์	กรรมการ
๒๓. พลตำรวจโท ชัชวาลย์ สุขสมจิตร์	กรรมการ
๒๔. นางสาวรัตน์ เสรีวัฒน์	กรรมการ
๒๕. นายสรรพลัทธ์ คุ้มประพันธ์	กรรมการ
๒๖. นางสาวพิศวาท สุขคนธพันธุ์	กรรมการ
๒๗. รองปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์	กรรมการและเลขานุการ

๒๘. ผู้อำนวยการสำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ ผู้ช่วยเลขาธิการ
สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
๒๙. ผู้อำนวยการสำนักป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้าหญิงและเด็ก ผู้ช่วยเลขาธิการ
กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ

อำนาจหน้าที่ปรากฏอยู่ในหน้า ๑๗

๓) คณะอนุกรรมการพัฒนานโยบาย ยุทธศาสตร์ และมาตรการในการป้องกันและปราบปราม
การค้ามนุษย์

๑. นางสาวสุวี จุติกุล อนุกรรมการที่ปรึกษา
๒. ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ประธานอนุกรรมการ
๓. รองปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ รองประธานอนุกรรมการ
๔. ผู้อำนวยการสำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ อนุกรรมการ
สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
๕. ผู้แทนกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา อนุกรรมการ
๖. ผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการ อนุกรรมการ
๗. ผู้แทนกรมการกงสุล อนุกรรมการ
๘. ผู้แทนกรมการจัดหางาน อนุกรรมการ
๙. ผู้แทนกรมการปกครอง อนุกรรมการ
๑๐. ผู้แทนกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ อนุกรรมการ
๑๑. ผู้แทนกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ อนุกรรมการ
๑๒. ผู้แทนกรมสอบสวนคดีพิเศษ อนุกรรมการ
๑๓. ผู้แทนกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน อนุกรรมการ
๑๔. ผู้แทนกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น อนุกรรมการ
๑๕. ผู้แทนกรมองค์การระหว่างประเทศ อนุกรรมการ
๑๖. ผู้แทนสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง อนุกรรมการ
๑๗. ผู้แทนสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย อนุกรรมการ
๑๘. ผู้แทนสำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน
ผู้ด้อยโอกาส และผู้สูงอายุ อนุกรรมการ
๑๙. ผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุด อนุกรรมการ
๒๐. ผู้แทนกองบังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับ
การค้ามนุษย์ อนุกรรมการ

๒๑. ผู้แทนโครงการความร่วมมือสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้าน การค้ามนุษย์ ประจำประเทศไทย	อนุกรรมการ
๒๒. ผู้แทนมูลนิธิผู้หญิง	อนุกรรมการ
๒๓. ผู้แทนมูลนิธิศุภนิมิตแห่งประเทศไทย	อนุกรรมการ
๒๔. ผู้แทนมูลนิธิศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็ก	อนุกรรมการ
๒๕. ผู้แทนองค์การทุนเพื่อเด็กแห่งสหประชาชาติ	อนุกรรมการ
๒๖. นางนภา เศรษฐกร	อนุกรรมการ
๒๗. นางสาวจี จันทร์ถนอม กู๊ด	อนุกรรมการ
๒๘. นางสาวสุวิจิตร ศาตะมาน	อนุกรรมการ
๒๙. นางสาวสุนีย์ ศรีสง่าตระกูลเลิศ สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์	อนุกรรมการและ เลขานุการ
๓๐. นางสาวจามีกร ปีนสุข สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์	อนุกรรมการและ ผู้ช่วยเลขานุการ
๓๑. นายตฤณ ศรีวงศ์ สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์	อนุกรรมการและ ผู้ช่วยเลขานุการ

อำนาจหน้าที่

๑. ทบทวนนโยบายและแผนระดับชาติ เรื่องการป้องกันปราบปรามและแก้ไขปัญหาค้าเด็กและหญิงภายในประเทศและข้ามชาติ (พ.ศ. ๒๕๕๘-๒๕๕๓)
๒. พัฒนานโยบาย ยุทธศาสตร์ และมาตรการในการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ (พ.ศ. ๒๕๕๔-๒๕๕๙)
๓. จัดทำและประสานการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการให้สอดคล้องกับนโยบาย ยุทธศาสตร์ และมาตรการในการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ (พ.ศ. ๒๕๕๔-๒๕๕๙)
๔. ติดตามประเมินผลการดำเนินงานตามนโยบาย ยุทธศาสตร์ และมาตรการในการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ (พ.ศ. ๒๕๕๔-๒๕๕๙)
๕. รายงานผลการพัฒนานโยบาย ยุทธศาสตร์ และมาตรการในการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ ให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ทราบ
๖. แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อพิจารณาหรือดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่คณะอนุกรรมการพัฒนานโยบาย ยุทธศาสตร์ และมาตรการในการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์มอบหมาย
๗. ดำเนินการอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องได้ตามความเหมาะสมเพื่อพัฒนานโยบาย ยุทธศาสตร์ และมาตรการในการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์

๔) รายชื่อหน่วยงานที่เป็นภาคี

หน่วยงานภาครัฐ

๑. กระทรวงการต่างประเทศ
๒. กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา
๓. กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
๔. กระทรวงมหาดไทย
๕. กระทรวงยุติธรรม
๖. กระทรวงแรงงาน
๗. กระทรวงวัฒนธรรม
๘. กระทรวงศึกษาธิการ
๙. กระทรวงสาธารณสุข
๑๐. สภาความมั่นคงแห่งชาติ
๑๑. สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน
๑๒. สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
๑๓. สำนักงานอัยการสูงสุด
๑๔. สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (องค์กรอิสระ)

องค์กรภาคเอกชน

๑. มูลนิธิผู้หญิง
๒. มูลนิธิศุภนิมิตแห่งประเทศไทย
๓. มูลนิธิศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็ก
๔. มูลนิธิกระจกเงา
๕. มูลนิธิเพื่อการพัฒนาเด็ก
๖. ศูนย์กฎหมายภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง
๗. มูลนิธิพัฒนาการคุ้มครองเด็ก

องค์กรระหว่างประเทศประจำประเทศไทย

๑. โครงการความร่วมมือสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการค้ามนุษย์
ประจำประเทศไทย (UNIAP)
๒. องค์การทุนเพื่อเด็กแห่งสหประชาชาติ (UNICEF)
๓. โครงการต่อต้านการค้ามนุษย์แห่งภูมิภาคเอเชีย (ARTIP)
๔. องค์การระหว่างประเทศเพื่อการโยกย้ายถิ่นฐาน (IOM)
๕. องค์การแรงงานระหว่างประเทศ (ILO)
๖. สำนักงานองค์การสหประชาชาติว่าด้วยยาเสพติดและอาชญากรรม (UNODC)

๕) รายชื่อผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา

๑. นายวัลลภ พลอยทับทิม
ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
๒. นางกานดา วัชรารักษ์
รองปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

คณะบรรณาธิการ

๑. นายสามารถชาย จอมวิญญา
ผู้อำนวยการสำนักนโยบายและยุทธศาสตร์
สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
๒. นางสุจารี สวงโท
ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านนโยบายและยุทธศาสตร์
สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์
สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
๓. นางสาวสุนีย์ ศรีสง่าตระกูลเลิศ
หัวหน้าศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์แห่งชาติ
๔. นางสาวจามีกร ปิ่นสุข
นักวิเทศสัมพันธ์ชำนาญการ
๕. นายตฤณ ศรีวงศ์
นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

